

REMISSYTTRANDE

2021-03-18

FRA beteckning
3.2:4460/20:2Försvarsdepartementet
103 33 Stockholm

Er handläggare

Ert datum
2020-12-10Er beteckning
Fö2020/01191FRA handläggare
Kári Ólafsson

FRA föreg. datum

FRA föreg. beteckning

**Remiss av betänkandet Försvarets radioanstalts internationella samarbete –
en översyn av regelverket (SOU 2020:68)**

Försvarets radioanstalt (FRA) välkomnar de förslag som lämnas i det remitterade betänkandet avseende FRA:s internationella samarbete inom myndighetens försvarsunderrättelseverksamhet. Förslagen säkerställer att FRA kan genomföra internationella samarbeten inom försvarsunderrättelseverksamheten vilket är av avgörande betydelse för Sveriges utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik samt för kartläggning av yttre hot mot landet och för svenskt deltagande i internationellt säkerhetssamarbete.

FRA instämmer även i utredningens bedömning att det saknas behov att ändra bestämmelserna avseende myndighetens internationella samarbete inom utvecklingsverksamheten.

FRA har inte några synpunkter på förslagen i betänkandet men vill lämna följande kommentarer och förtydliganden. Dessa följer betänkandets disposition.

6.1 Internationellt samarbete i Försvarets radioanstalts försvarsunderrättelse- och utvecklingsverksamhet (s. 67 ff.)

FRA bedriver försvarsunderrättelseverksamhet och har till uppgift att rapportera underrättelser om utländska förhållanden till berörda myndigheter till stöd för svensk utrikes-,

FRA

säkerhets- och försvarspolitik samt i övrigt för kartläggning av yttre hot mot landet.¹ FRA fullgör sina uppgifter inom försvarsunderrättelseverksamheten genom signalspaning enligt lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet (LSF).² All signalspaning förutsätter tillstånd från Försvarsunderrättelsesdomstolen.³

FRA har inte några egna underrättelsebehov utan styrs uteslutande av den inriktning, och därmed underrättelsebehov, som regeringen, Regeringskansliet, Försvarsmakten, Säkerhetspolisen och Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten anger.⁴

Inom försvarsunderrättelseverksamheten får FRA, enligt regeringens närmare bestämmande, etablera och upprätthålla samarbete i underrättelsefrågor med andra länder och internationella organisationer.⁵ Sådant samarbete får endast ske under förutsättning att syftet med samarbetet är att tjäna den svenska statsledningen och det svenska totalförsvaret och de uppgifter som myndigheterna lämnar till andra länder och internationella organisationer får inte vara till skada för svenska intressen.⁶ Detta innebär bl.a. att FRA endast samarbetar med underrättelseorganisationer i demokratiska länder.

Internationellt samarbete är avgörande för FRA:s förmåga att kunna rapportera i enlighet med angivna inriktningar. Att så är fallet beror på att signalspaning är beroende av ett gynnsamt geografiskt läge för att vara effektiv. Den information som FRA har till uppgift att hitta och rapportera om, i syfte att tillgodose uttryckta underrättelsebehov från de myndigheter som får inrikta FRA:s signalspaning, förekommer nämligen i en

¹ Se 1 och 2 §§ försvarsunderrättelselagen (2000:130) (FUL).

² Signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet får, enligt 1 § LSF, ske endast i syfte att kartlägga

1. yttre militära hot mot landet,

2. förutsättningar för svenskt deltagande i fredsfrämjande och humanitära internationella insatser eller hot mot säkerheten för svenska intressen vid genomförandet av sådana insatser,

3. strategiska förhållanden avseende internationell terrorism och annan grov gränsöverskridande brottslighet som kan hota väsentliga nationella intressen,

4. utveckling och spridning av massförstörelsevapen, krigsmateriel och produkter som avses i lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd,

5. allvarliga yttre hot mot samhällets infrastrukturer,

6. konflikter utomlands med konsekvenser för internationell säkerhet,

7. främmande underrättelseverksamhet mot svenska intressen, eller

8. främmande makts agerande eller avsikter av väsentlig betydelse för svensk utrikes-, säkerhets- eller försvarspolitik.

³ Se 4 a-6 §§ LSF.

⁴ Se 4 § LSF.

⁵ Se 3 § FUL samt 4 § förordningen (2000:131) om försvarsunderrättelseverksamhet (FUF) av vilken det framgår att FRA har en skyldighet att anmäla frågor om att etablera och upprätthålla internationellt samarbeten.

⁶ Se 3 § FUF.

FRA

global signalmiljö. FRA:s inhämtning utgår dock från en lokal signalmiljö⁷ vilket verkar begränsande på FRA:s möjligheter att fullgöra sitt uppdrag. För att kompensera för de begränsningar som Sveriges geografiska läge innebär och fullt ut tillgodose de inriktande myndigheternas underrättelsebehov är det nödvändigt att FRA kan delta i internationella samarbeten.

6.2.1 Signalspaning vid internationellt samarbete (s 70 f.)

Mot bakgrund av det internationella samarbetets betydelse för FRA:s försvarsunderrättelseverksamhet välkomnar FRA de förslag som utredningen lämnar för att säkerställa att internationellt samarbete kan genomföras inom områden av gemensamt intresse på övergripande nivå med andra utländska underrättelseorganisationer även när det skiljer sig åt i detaljerna. Såsom utredningen exemplifierar rörande internationell terrorism, som utgör påtagligt hot för många länder, kan vissa specifika terroristceller vara av särskilt intresse för ett land men inte för ett annat.

FRA instämmer i utredningens bedömning att det saknas behov att ändra bestämmelserna avseende myndighetens internationella samarbete inom utvecklingsverksamheten.

6.2.2 Regeringen ansvarar för att bestämma inriktningen av signalspaning vid internationellt samarbete (f. 72)

FRA instämmer i utredningens bedömning att endast regeringen bör ansvara för att bestämma inriktning vid internationellt samarbete.

6.2.3 Förstöningsplikt (s. 73)

Som framgår av betänkandet i denna del tillämpar FRA redan förstöringsbestämmelserna i LSF på upptagningar och uppteckningar som erhållits inom ramen för internationellt samarbete. FRA välkomnar att denna ordning kommer till uttryck i lag på sätt som utredningen föreslår.

6.2.4 Tillstånd (s. 74)

FRA delar utredningens bedömning att det saknas anledning att justera bestämmelserna om ansökan till och tillstånd från Försvarsunderrättelsedomstolen.

⁷ Radiosignaler som är åtkomliga från svensk mark samt internationella telekablar som korsar Sveriges gräns.

FRA

6.2.5 Kontroll och tillsyn (s. 75)

FRA delar utredningens bedömning att det saknas anledning att justera bestämmelserna om kontroll och tillsyn.

6.3.1 Personuppgifter får behandlas inom ramen för internationellt samarbete (s. 77)

Som utredningen anger finns det i betänkandet Behandlingen av personuppgifter vid Försvarmakten och Försvarets radioanstalt (SOU 2018:63) förslag till ny lagstiftning för bl.a. den behandling av personuppgifter som sker i FRA:s försvarsunderrättelse- och utvecklingsverksamhet. Enligt Statsrådsberedningens propositionsförteckning för våren 2021 är förslagen i betänkandet planerat att lämnas som proposition till riksdagen i juni 2021. Mot den bakgrunden instämmer FRA att det saknas skäl att lämna andra förslag till ändring i lagen (2007:259) om behandling av personuppgifter i Försvarets radioanstalts försvarsunderrättelse- och utvecklingsverksamhet (FRA-PUL) än som framgår av avsnitt 6.3.2.

FRA delar även utredningens bedömning att det saknas skäl att införa nya typer av uppgiftssamlingar för den behandling av personuppgifter som FRA utför i sitt internationella samarbete.

6.3.2 Förutsättningar för överföring av personuppgifter till utländska aktörer bör preciseras (s. 80 f.)

FRA ser positivt på utredningens förslag att förtydliga till vilka utländska underrättelseorganisationer FRA får överföra information till inom internationellt samarbete, liksom införandet av krav om att viss skyddsnivå ska vara säkerställd hos mottagaren. FRA delar utredningens bedömning avseende den sekretessbrytande regleringen.

7.1 Konsekvenser av förslagen

Ekonomiska konsekvenser (s. 85)

FRA delar utredningens bedömning i denna del. Förslagen som lämnas i betänkandet är inte kostnadsdrivande för FRA:s verksamhet.

FRA*Konsekvenser för den personliga integriteten (s. 85)*

FRA delar utredningens bedömning i denna del. Förslagen som lämnas i betänkandet förstärker skyddet för den personliga integriteten i flera avseenden.

I detta ärende har generaldirektören Björn Lyrvall beslutat. I den slutliga handläggningen har också överdirektören Charlotta Gustafsson, chefsjuristen Michaela Dráb, chefen för planeringsenheten Karin Ringnér, chefen för partnersamverkan Rikard Andersson, ställföreträdande avdelningschefen Anna Danielsson (Sigund), avdelningschefen Gunnar Hellenius (avd T), samt juristen Kári Ólafsson (avd V) deltagit, tillika föredragande.

Försvarets radioanstalt

Björn Lyrvall

Kári Ólafsson

SändlistaFör kännedom

Försvarsdepartementet/Sund

Försvarsdepartementet/Rättssekretariatet

Internt FRA

GD

ÖD

Chefsjuristen

Biträdande chefsjuristen

C Plan

C PS

C KOM

AC